

Kommunedirektørens forslag til

Årsbudsjett 2026

Økonomiplan 2026 – 2029

Presentasjon for kommunestyret 11. november 2025

v/ kommunedirektør Ole Petter Skjævestad og

Økonomisjef Espen Grimsland



Oppdraget vårt som kommune

- Formålet med en kommune er å levere nødvendige tjenester til innbyggerne. Innbyggernes rett til tjenester er i svært stor grad regulert og definert gjennom lovverket, slik at det er lovpålagt for kommunen å tilby tjenester med et definert nivå, og av en gitt kvalitet.
- Det er kommunestyrets ansvar å definere kvalitet og nivå for tjenestene til innbyggerne gjennom prioritering og tildeling av økonomiske rammer for de ulike tjenestene, og administrasjonens rolle å omsette de økonomiske rammene til best mulig tjenester for innbyggerne.





Mål for en kommunal budsjettprosess

1. Vedtak om realistisk budsjett og økonomiplan i balanse i K- styremøte den 16. desember
2. Sikre at viktige grep og tiltak er forsvarlig konsekvensutredet før vedtak.



STRATEGI 2025- 2027- VEGÅRSHEI KOMMUNE

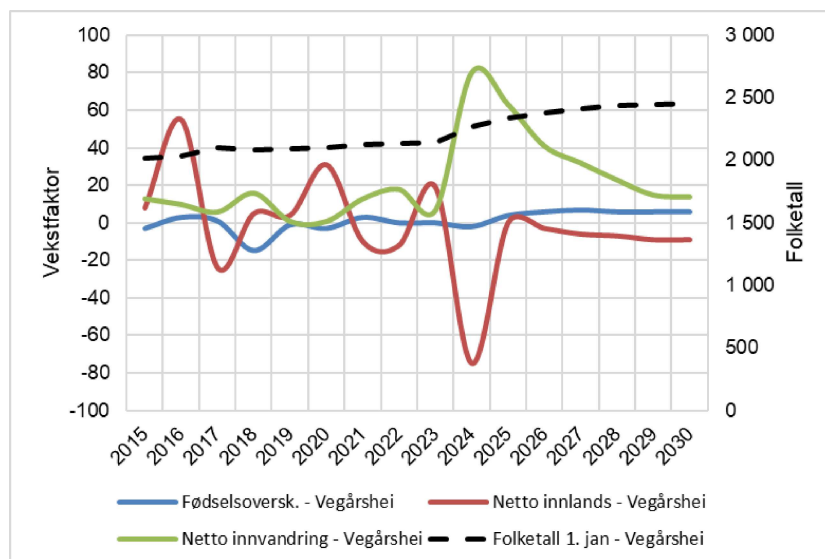
Visjon	Et levende og inkluderende lokalsamfunn					
Mål fra kommuneplanen	Vegårshei har et godt omdømme og er en attraktiv (bo)kommune		Levere gode og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne	Være en attraktiv arbeidsplass med godt omdømme	Ha en økonomisk situasjon som er tilstrekkelig robust til å takle uforutsette hendelser.	
Fokusområder	Innbyggeren i sentrum	Samarbeid på tvers	Helse og mestring	Oppvekst	Samfunn og infrastruktur	Økonomi
Mål Før 2027 skal vi ...	• Levere enkle, heldigitale innbyggertjenester, tilgjengelig 24/7 • Legge til rette for befolkningsvekst • Samarbeide enda bedre med frivilligheten • Ta godt vare på flyktninger og tilflyttere som kommer til Vegårshei • Ha fokus på utviklingsprosjekter som skaper trivsel og attraktivitet	• Implementere innsatstrappa i hele organisasjonen • Redusere sykefraværet • Beholde og rekruttere dyktige ansatte • Redusere bruken av deltid • Sørge for robuste tjenester til innbyggerne • Optimalisere nytten av digitale verktøy • Bli en enda bedre læringskommune	• Bruke våre ansattes kompetanse riktig • Sikre et godt bo- og tjenestetilbud til unge voksne med sammensatte tjenestebehov • Utvikle og tilpasse tjenestetilbudet for demente • Ha fokus på barn og unges helse	• Satse på språk 0-16 år • Øke innsatsen for å redusere ufrivillig skolefravær • Styrke satsing på psykisk helse og livsmestring for barn og unge • Styrke samarbeidet med foreldrene • Sikre rett og tidlig innsats for alle barn som trenger det	• Ha en offensiv boligforvaltning • Sørge for at tilstand på kritisk infrastruktur er forsvarlig • Gjennomføre ENØK prosjekt for kommunale bygg, og vurdere solceller på tak • Redusere kommunens Co2 utslipp • Tiltrekke oss ny næringsvirksomhet	• Levere faglig forsvarlige tjenester tilpasset de økonomiske rammene • Sikre stram og god økonomistyring • Fortsette å påvirke regjering og storting for å sikre bærekraftige rammebetingelser • Bli enda bedre til å skape utvikling gjennom eksterne midler
Vi har lykket i 2027 når ...	• Vi har etablert minst 3 nye digitale innbyggertjenester • Vi har minst 30 nye boliger i kommunen • Kommunen og frivilligheten har god nytte av hverandre • Flyktninger og tilflyttere trives og blir boende • Elvelangs, Skobrukets hus og prosjekt for Ubergsmoen er realisert eller godt i gang	• Vi ser en tydelig venstreforskyving i trappa • Sykefraværet er under 7% • Vi har lav turnover og gjennomsnittlig stillingsstørrelse over 80% • Vi har robuste tjenester som tåler vakanser og turnover • Har synliggjort og tatt ut gevinst av minst 3 digitale løsninger • Har minst 10 læringsplasser i kommunen	• Vi har vurdert og endret oppgavefordelingen mellom yrkesgruppene • Vi har en plan for boligløsninger tilpasset brukernes behov, inkludert nødbolig • Vi har bedre dagtilbud og en god boveiledertjeneste for de som trenger det • Vi har et godt og tilgjengelig helsetilbud til barn og unge	• Vi har implementert språkplanen • Kan tilby alternativ opplæringsarena for de som trenger det • Psykisk helse og livsmestring er en integrert del av skolehelsetilbudet • Har et godt system for foreldreveiledning på plass • Færre elever har behov for spesialundervisning i skolen	• Vi har bygd minst 6 nye boliger med Husbanktilskudd og solgt samme antall eldre utleieboliger. • Myra har trygt høydebasseng • Kommunen har redusert strømforbruket med 15% sammenliknet med 2024 • Vi gjennomfører grønne anskaffelser og har miljøvennlige tjenestebiler • Vi har 1-2 nye næringsetableringer	• Netto driftsresultater positivt og minimum 0,5% • Politikerne er varslet om økonomiske avvik tidlig • Økonomiske overføringer via statsbudsjettene innebærer realvekst for kommunen • Utviklingsprosjekter realiseres med ekstern finansiering

07459: Befolkning, etter alder og år. Vegårshei, Personer.

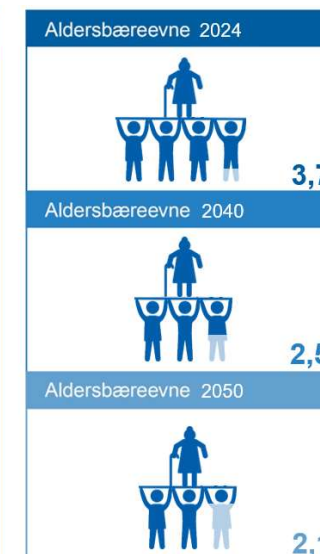
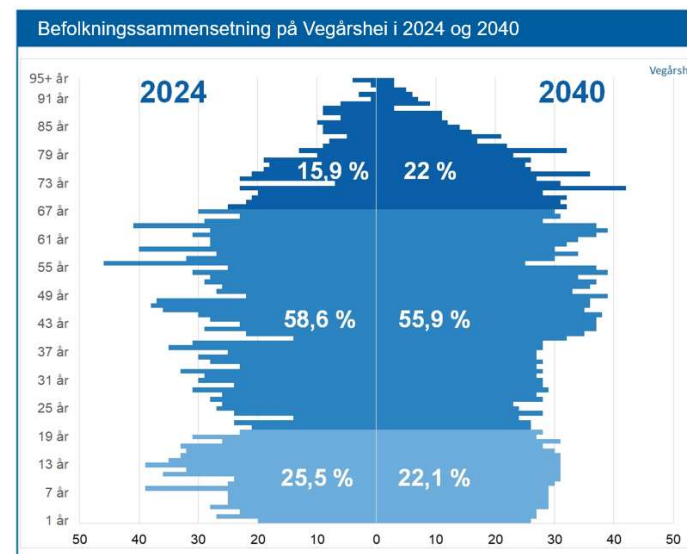


Kilde: Statistisk sentralbyrå

Befolkning og demografi



SSB spår befolkningsøkning i Vegårshei som følge av positiv netto innvandring og positivt fødselsoverskudd.



Dersom SSB's framskriving slår til, vil aldersbæreevnen synke fra dagens 3,7 til 2,5 i 2040. Aldringen er sterkere enn snittet for Agder.

Styrker og svakheter - muligheter og trusler

Styrker nåtid	Muligheter fremtid
• Dyktige og dedikerte medarbeidere • God økonomistyring • Fortsatt godt omdømme • Strategi og mål for samfunnsutvikling • God kvalitet på tjenestene • God lokalkunnskap	• Ta i bruk mulighetene som finnes innen digitalisering • Utnytte inntekspotensialet vårt fullt ut ◦ Skatt på kraftlinjer og næring ◦ Kraftinntekter fra vindkraft • Mer interkommunalt og regionalt samarbeid ved behov og der det er lønnsomt • Bedre utnyttelse av mange og gode lokale krefter og frivillighet
Svakhet nåtid	Trusler fremtid
• Strammere økonomi fremover • For svak brukerorientering • Kompetanse og kapasitet • Gjennomføringsevne • Flere stillinger i drift er finansiert med midlertidige prosjektmidler	• Økt sårbarhet ifht kompetanse og kapasitet • Lite kapasitet til å prioritere videre utviklings- og endringsarbeid • Lite rom for å ta grep som gir varige effekter på driftsnivå • Omdømmetap • Manglende konkurransefortrinn • Asylmottak – usikre inntekter fra 2026

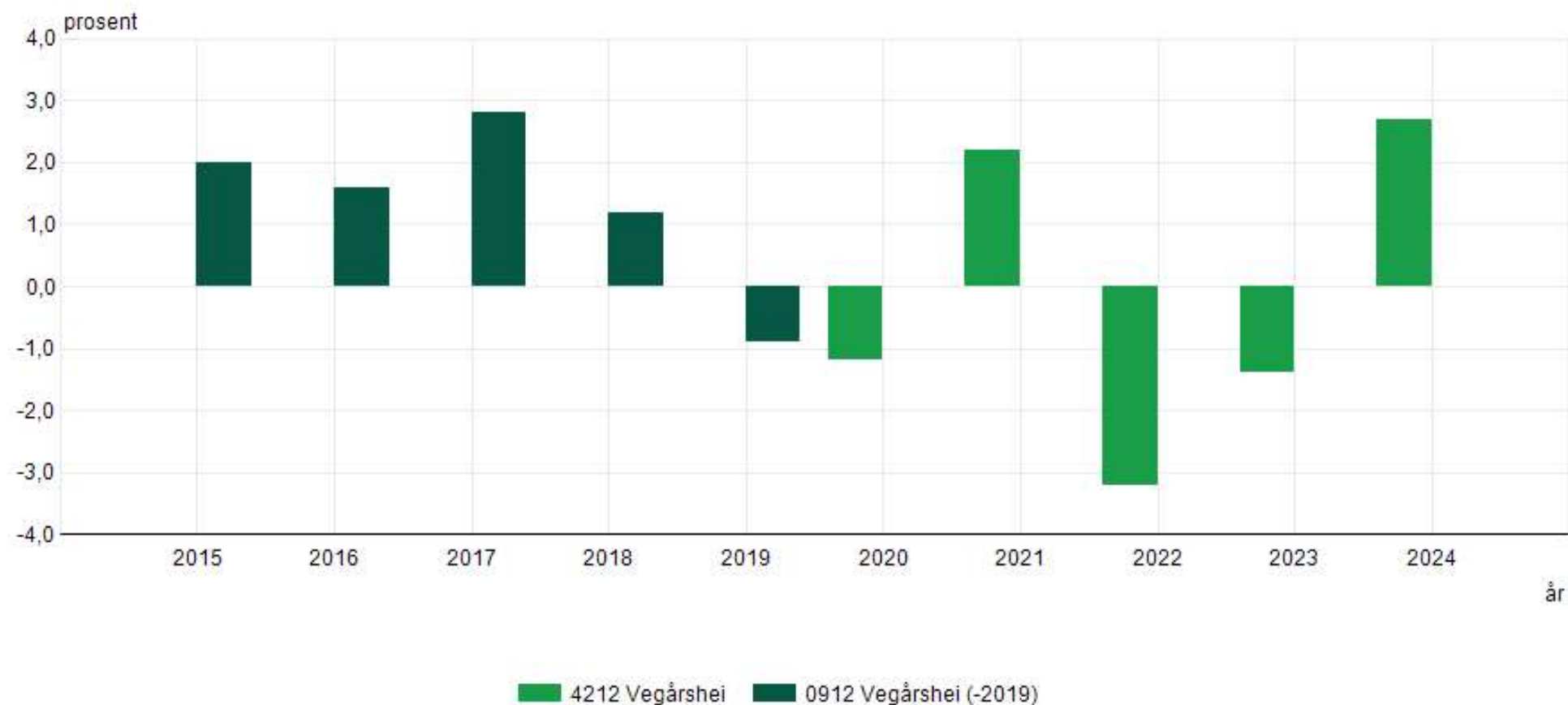


Målsettinger for budsjettopplegget for 2026 og økonomiplan 2026-2029:

- Opprettholde et forsvarlig tjenestenivå for innbyggere og ansatte
- Være i stand til å beholde og rekruttere nøkkelpersonell
- Legge grunnlaget for en langsiktig strategi for å oppnå en bærekraftig økonomisk situasjon

Driftsbudsjett

12134: Utvalgte nøkkeltall for kommuneregnskap, kommunekonsern, etter region og år. Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent).



Kilde: Statistisk sentralbyrå

Hovedtrekk driftsbudsjett 2026

- Netto driftsresultat 0,9 % (2,8 mill)
- Nødvendig å nedjustere driftsnivået fra 2027 som følge av utfordringer i Helse og mestring
- Nødvendig å gjenoppbygge disposisjonsfond
 - Ved inngangen til 2025 16,8 mill
 - Akkumulert premieavvik - 22,2 mill
 - = Reell underdekning - 5,4 mill



Forutsetninger

- Skatt og rammetilskudd: KS Prognosemodell
- Utbytte Å Energi: 2026 er kjent, resten av perioden basert på selskapets egne prognoser.
- Asylmottak i drift hele planperioden
- Full kostnadsdekning på selvkostområdene



Tiltak

Sektor Oppvekst:

- Endringer i tjenestebehov: reduksjon *i ramma på kr. 1 500 000,-*
- Kontormedarbeider skole 13% økning (47% til 60%)
- Kontormedarbeider 40% stilling
- Spesialpedagog barnehager, økning med 20% (80% til 100%)

Ikke funnet rom til

- *Inspektør skole, 20% økning fra 80 -100%*

Sektor Helse og mestring

- Økning av sykehjemsplasser fra 16 til 18

Ikke funnet rom til:

- Kommunepsykolog
- Økning av driftstilskudd privatpraktiserende fysioterapeuter





BEVLGNINGSOVERSIKT DRIFT - FRIE INNTEKTER, FINANS OG AVSETNINGER							
				HANDLINGSPROGRAM-PERIODEN (2026-KR)			
		R-2024	B-2025	2026	2027	2028	2029
1	Rammetilskudd	-123 620	-132 269	-138 440	-137 951	-136 692	-136 689
2	Innteks- og formuesskatt	-57 861	-70 436	-77 664	-77 664	-77 664	-77 664
3	Eiendomsskatt	-6 805	-6 687	-7 037	-7 087	-7 137	-7 200
4	Andre overføringer og tilskudd fra staten	-22 808	-19 359	-18 130	-15 790	-14 930	-14 360
5	Sum generelle driftsinntekter	-211 094	-228 751	-241 271	-238 492	-236 423	-235 913
6	Sum bevilgninger drift, netto	199 956	220 394	225 170	223 160	220 930	218 720
7	Avskrivninger	14 873	15 000	13 860	13 860	13 860	13 860
8	Sum netto driftsutgifter	214 829	235 394	239 030	237 020	234 790	232 580
9	Brutto driftsresultat	3 735	6 643	-2 241	-1 472	-1 633	-3 333
10	Renteinntekter	-6 745	-5 569	-4 338	-4 287	-4 278	-4 278
11	Utbytter	-15 035	-12 508	-6 110	-6 327	-6 906	-6 906
12	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler						
13	Renteutgifter	17 364	14 564	12 993	12 479	12 036	11 631
14	Avdrag på lån	8 261	10 428	10 763	11 715	11 993	12 105
15	Netto finansutgifter	3 845	6 915	13 308	13 579	12 845	12 553
16	Motpost avskrivninger	-14 873	-15 000	-13 860	-13 860	-13 860	-13 860
17	Netto driftsresultat	-7 293	-1 442	-2 793	-1 753	-2 648	-4 640
18	Overføring til investering						
19	Avsetninger til bundne driftsfond	2 557					
20	Bruk av bundne driftsfond	-319	-3 089				
21	Avsetninger til disposisjonsfond	5 057	4 531	2 793	1 753	2 648	4 640
22	Bruk av disposisjonsfond	-2					
23	Dekning av tidligere års merforbruk						
24	Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	7 293	1 442	2 793	1 753	2 648	4 640
25	Frømført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

BEVLGNINGSOVERSIKT DRIFT - NETTO PER RAMMEOMRÅDE

				HANDLINGSPROGRAM-PERIODEN (2026-KR)			
		R-2024	B-2025	2026	2027	2028	2029
10	Kommunedirektør og stab	8 645	9 430	10 110	9 710	9 610	9 510
12	IKT-kostnader	5 722	6 511	6 580	6 320	6 260	6 200
14	Tilskuddsordninger	17 591	18 786	19 020	18 260	18 080	17 900
16	Fellesutgifter til fordeling	-3 599	2 027	2 940	2 820	2 790	2 760
20	Sektor Oppvekst	57 915	62 739	61 470	59 010	58 420	57 840
42	Barnevern	8 576	8 830	9 530	9 150	9 060	8 970
50	Sektor Helse og mestring	93 995	97 091	96 980	100 100	99 100	98 110
60	Sektor Samfunn og infrastruktur	16 981	16 656	16 660	15 990	15 830	15 670
70	Politisk aktivitet og valg	1 737	1 944	1 880	1 800	1 780	1 760
90	<i>Frie disponible inntekter, finans og avsetn.</i>	-7 607	-3 620				
	Fordelt til drift	199 956	220 394	225 170	223 160	220 930	218 720

Utvikling disposisjonsfond

	2025	2026	2027	2028	2029
Nominelt fond 01.01.	16 779	21 992	24 785	26 538	29 186
Premieavvik 01.01	-22 189	-28 257	-28 682	-28 682	-28 682
= Reelt fond 01.01	-5 410	-6 265	-3 897	-2 144	504
Avsetning	5 213	2 793	1 753	2 648	4 640
Premieavvik 31.12	-28 257	-28 682	-28 682	-28 682	-28 682
= Reelt fond 31.12	-6 265	-3 897	-2 144	504	5 145

Investeringsprogram



Berettiget MVA-kompensasjon	2026	2027	2028	2029
Sektor Helse og mestring, inventar og velferdsteknologi	900	700	700	700
Vegårshei skule, inventar og utstyr	400	400	400	400
Rehabilitering skolen	350	350	350	350
Rehabilitering VBO	300	300	300	300
Rehabilitering barnehagen	200	200	200	200
Nytt tak Klokkartun	1 000			
Nytt tak Vegårsheihallen	1 000			
Brannalarm gamle skolen	350			
Myra barnehage, inventar og utstyr	300	300	300	300
Veginvesteringer	300	300	300	300
ENØK-tiltak	1 000			
Tak omsorgsboliger (ENØK)	500			
Traktor	2 000			
Diverse maskiner teknisk	700	250	250	250
Bygging av redskapshus ved Vegårshei kirke	2 000			
Sum berettiget MVA-kompensasjon	11 300	2 800	2 800	2 800
Ikke berettiget MVA-kompensasjon	2026	2027	2028	2029
Boligfelt Grasåsli	5 000	5 000		
Kjøp utleieboliger	4 500			
Sum ikke berettiget MVA-kompensasjon	9 500	5 000	0	0

Vann / avløp (selvkostområdene)	2026	2027	2028	2029
Vannbehandling Myra vannverk	250	250	250	250
Vannforsyning Ubergsmoen	200	200	200	200
Nytt renseanlegg Myra	250	250	250	250
Rehabilitering vann- og avløpsnett	650	650	650	650
Bil med utstyr VA	800			
Høydebasseng	15 000			
Sum vann / avløp (selvkostområdene)	17 150	1 350	1 350	1 350
Salg av tomter	2026	2027	2028	2029
Salg av tomter og bygninger	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum salg av tomter	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Annet	2026	2027	2028	2029
KLP - Egenkapitaltilskudd	700	700	700	700
Startlån	15 000	15 000	15 000	15 000
Sum annet	15 700	15 700	15 700	15 700

Oppsummering	2026	2027	2028	2029
Sum investeringer (inkl. egenkapital KLP)	38 650	9 850	4 850	4 850
Utlån (startlån)	15 000	15 000	15 000	15 000
Mottatt MVA-kompensasjon (til reduksjon låneopptak)	-2 260	-560	-560	-560
Mottatte tilskudd og spillemidler (til reduksjon låneopptak)				
Sum salg av tomter / annet (avsettes ubundet inv.fond)	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Avsetning ubundet inv.fond (salg av tomter / bygninger)	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum bruk av ubundet investeringsfond (KLP)	-700	-700	-700	-700
Låneopptak til investeringer	-35 690	-8 590	-3 590	-3 590
Låneopptak til videreutlån (startlån)	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
<i>Kontrollsum</i>	0	0	0	0

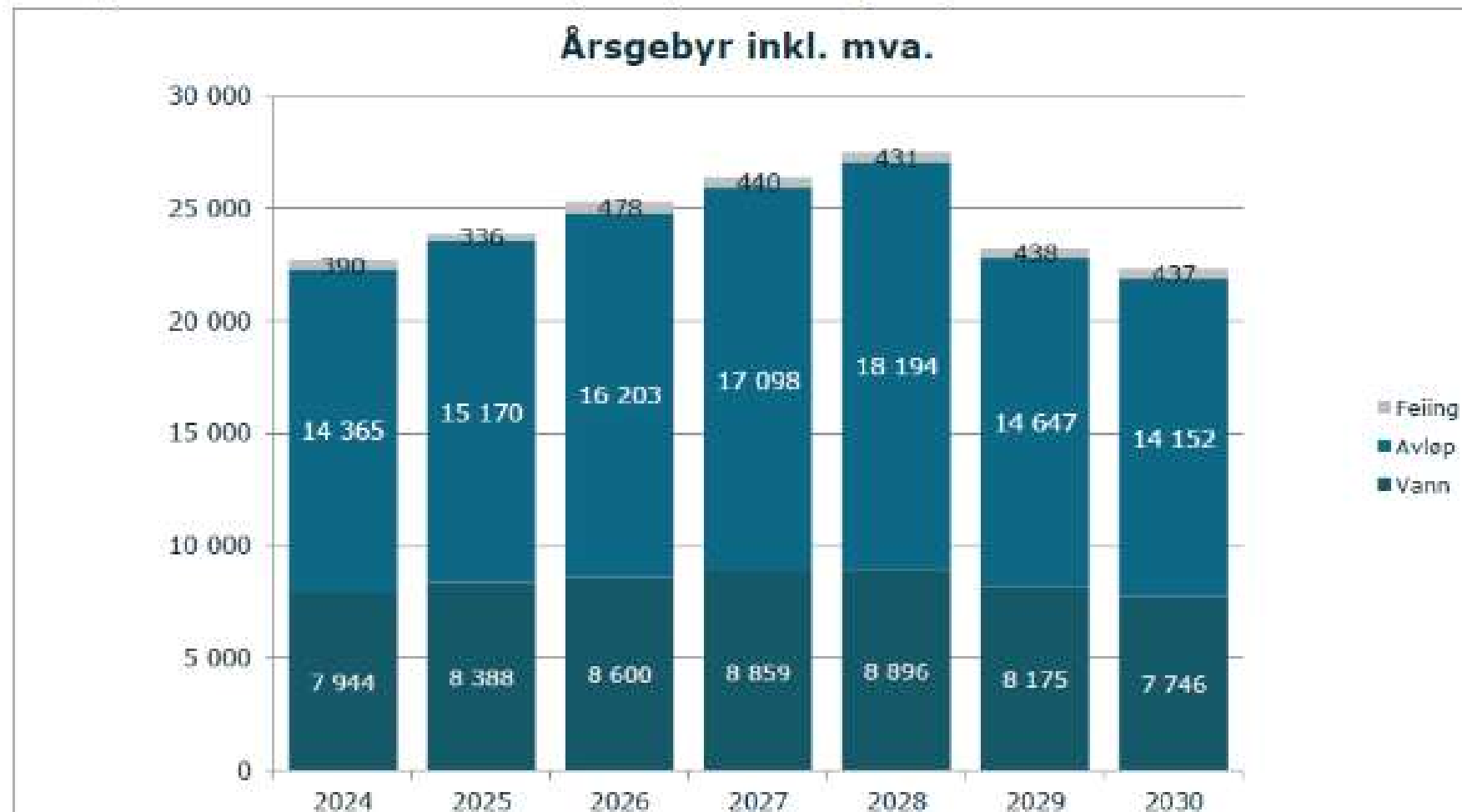
Gjeldsutvikling (unntatt startlån)

	2025	2026	2027	2028	2029
Netto lånegjeld 01.01	230 472	229 581	254 508	251 383	242 980
Vedtatt låneopptak	9 537	35 690	8 590	3 590	3 590
Vedtatt avdrag	-10 428	-10 763	-11 715	-11 993	-12 105
Netto lånegjeld 31.12	229 581	254 508	251 383	242 980	234 465



Kommunale avgifter VA

Budsjettmodell VA - inneholder nytt høydebasseng i Myra



Gebyrændring fra året før	2026	2027	2028	2029	2030
Vann	2,5 %	3,0 %	0,4 %	0,7 %	-5,3 %
Avløp	6,6 %	3,5 %	6,4 %	-19,5 %	-3,4 %
Feiing	42,3 %	-7,9 %	-2,0 %	1,6 %	-0,2 %
Samlet endring	5,8 %	4,4 %	4,3 %	-15,5 %	-4,0 %



VEGÅRSHEI
KOMMUNE

Eiendomsskatt

Kommunedirektøren forholder seg til KST-vedtak 17.12.2024, og innstiller på at kraftnett og næringseiendom fritas for eiendomsskatt i hele planperioden.

Ingen endring fra inneværende år, skattesats 4 promille for bolig og fritidsbolig i hele planperioden.

Tilskudd og støtteordninger

Tilskudd til:	K-styre vedtak 2025	Budsjettforslag 2026	K-styre vedtak 2026
Ungdomsklubben Villheia	35 000	35 000	
Ungdomsklubben NITO	35 000	35 000	
Kulturmidler (Lag og foreninger)	60 000	60 000	
Ungdommens kulturmidler	7 000	7 000	
Vegårshei Bygdetun	120 000	120 000**	
Vegårshei Frivilligsentral	332 200	341 000	
Vegårshei Ski og Aktivitetssenter	130 000	130 000	
Bygdekino	50 000	50 000	
Private veier	120 000	120 000	
TV aksjonen	10 000	10 000	
Vegårsheidagene	20 000	20 000	
17.mai arrangement/Polentur	10 000	10 000	
SUM	929 200	938 000	

Tabell: Oversikt over hva som får tilskudd og sum på tilskuddene.

*Justert for lønns og prisvekst (for å få tilskudd fra staten til frivilligsentral, må kommune dekke 40 % av ett årsverk - staten dekker de resterende 60 %)

** I tråd med tidligere budsjettvedtak ligger det inne et ekstra tilskudd på 500 000 kr til skogbrukets hus

Hvor står vi ?

- Kommunal Rapport - Kommunebarometeret
- Agenda Kaupang - Kommuneindeksen
- Sammenheng mellom kostnader og kvalitet ?

Agderposten 03.11.2025 - Undersøkelse Huseierene

Kommune	Bokostnader 2024	Bokostnader 2025	Endring i prosent	Endring i kroner
Kristiansand	204 423	217 854	6,6 %	13 431
Grimstad	201 611	211 821	5,1 %	10 210
Lillesand	198 408	211 235	6,5 %	12 827
Risør	191 461	203 925	6,5 %	12 463
Tvedestrand	188 543	201 638	6,9 %	13 095
Arendal	187 487	198 378	5,8 %	10 891
Froland	172 246	184 657	7,2 %	12 411
Evje og Hornnes	165 433	176 437	6,7 %	11 004
Vegårshei	164 693	175 353	6,5 %	10 659
Gjerstad	162 979	173 301	6,3 %	10 322
Åmli	159 016	166 714	4,8 %	7 698

Praktisk budsjettarbeid

Hvor komplisert eller enkelt ønsker vi å gjøre det ?

Hvilke tabeller trenger vi ?

Hvilket presisjonsnivå i planperioden ?

Tips:

Bruk et enkelt budsjettverktøy i Excel (som dere får hvis dere vil ha)

Om ønskelig: Døgnåpen budsjett hjelp på tlf. 40 20 37 15



Fremdriftsplan for behandling av budsjett og økonomiplan:

- Kommunedirektørens forslag presenteres for kommunestyret 11. november 2025.
- Spørsmål til kommunedirektøren senest 19.11.25
 - Sendes til organisasjonssjefen som videreformidler
- Samlet svar på spørsmål senest 24.11.25
- Behandling/ uttalelse div råd og utvalg
- Formannskapet 02.12.25
- Kommunestyret 16.12.25

Fra nå av er det politikk !!